

29-ГО ТРАВНЯ — ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТІ

Крайовий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні заініціював відзначення 29-го травня День Української Єдності. Цей план українська громада прийняла позитивно, а ієрархи Українських Церков його поблагословили, і поробили заходи для його успішного і величозного проведення.

Як уже інформовано у суботу, 16-го квітня м.р., делегація Крайового Комітету була прийнята Блаженнішим Владикою Мстиславом, Митрополитом Української Православної Церкви в ЗСА, і обговорювала справи відзначування Тисячоліття. Владика Мстислав заявив делегації, що отці православного віровизнання під його юрисдикцією мають дозвіл і повну свободу брати участь у святкуваннях Тисячоліття, включно з відправами в неділю 29-го травня.

Ієрархи Української Католицької Церкви в ЗСА повідомили листами Крайовий Комітет, що вони видали відповідні зарядження своїм отцям відсвяткувати Тисячоліття 29-го травня Богослужбовими та іншими відправами по своїх церквах.

Крайовий Комітет ще раз закликає українську громаду ЗСА взяти численну участь у місцевих відзначуваннях Тисячоліття. Програми є заплановані в такій формі, що дають можливість всім людям, де б вони не були у той день, взяти у них участь.

Крайовий Комітет Тисячоліття
Християнства в Україні

СУД НАД І: ДЕМ'ЯНЮКОМ БУВ ПОКАЗОВИМ ПРОЦЕСОМ

Нью Йорк. — У щоденнику „Новое Русское Слово“ Александер Лазарев, співробітник згаданого газети, помістив у числі з'явлінь, 20-го травня м.р., авторську статтю на тему процесу в Єрусалимі над Іваном Дем'янюком п.з. „Показовий суд: єрусалимський варіант“.

Автор, розглядаючи об'єктивно хід процесу каже, що вже сьогодні, чотири тижні після винесення смертного засуду, існує суперечливий думок, як одна друга виключають. Зі становища суду і прокуратури І. Дем'янюкові доказали вину у воєнних злочинах і те що він був сторожем концентраційного гетлівського табору у Трєблінці, якого в'язні називали „Іваном Грозним“, зі становища оборони виходить, що суд засудив на кару смерті невинну людину, не доказавши йому, що він дійсно „Іван Грозний“ і що він взагалі був у Трєблінці.

Хто має рацію? „Признаюся чесно: не знаю, — пише Лазарев, — хоч зі справовою І. Дем'янюка я познайомився вже досить давно, ще під час клівлендських судових розправ. Мої замітки не відносяться до оцінки чи суд засудив І. Дем'янюка справедливо, чи ні... дуже часто аргументом прокуратури й оборони, так мені виглядало, були, як то кажуть, шиті білими нитками. Одно я знаю напевно, каже автор, організований в Ізраїлі суд був типовим показовим процесом, а від таких процесів, як учить нас історія, не треба сподіватися об'єктивного рішення“.

А. Лазарев дещо скритикував статтю іншого автора і кореспондента „Нового Русского Слова“ в Ізраїлі, Ш. Чертока, який у газеті з 10-го травня каже, що суд над І. Дем'янюком в Єрусалимі „став важливою подією в житті країни. Суд заставив ізраїльтян знову подумати над справою голокосту, трагічної катастрофи ізраїльського народу“.

Хотів цього згаданого кореспондент чи ні, але такі підкреслює самий факт показового процесу. Одним словом такий суд потрібний був Ізраїлю, бо минуло понад 40 років від цієї події, свідки, чи рідше, „не режисли“ стали вже старішими, а їхні діти і внуки вже не цікавляться тими давніми подіями. Ізраїльські керівники вже давно застанов

лялися над способами відвернення цього негативного явища і тут їм трапилися нагода з І. Дем'янюком, „жизним обвинуваченням“, якого вони змогли показати своїм „внукам“, молодшому поколінню. Так був зорганізований показовий процес, — пише А. Лазарев. Залюте речу перебували на сцену кожного дня привозили шкільну молодь на „шоу“. Цей спектакль продовжувався з перервами на протязі 14-ох місяців.

Чи на такому показовому процесі судді могли поступити інакше, як винести засуд смертної карі? Ні, каже автор статті, бо тоді пропали б усі їхні попередні заходи, увесь їхній труд. Чи можна було сказати, що немає доказу, що І. Дем'янюк є „Іваном Грозним“. Також ні, бо для цього не влаштовуються показові процеси.

Одним з найбільш об'єктивних і справедливих тверджень у статті є запитання автора, чи Ізраїль, побудований на законах справедливості і демократичного законодавства, міг користуватися документальною КГБ, державної служби без певної тоталітарної країни. Тут треба сказати тверде! Такого морального права Ізраїль не мав. „Я не запечую аргументу суду, але піддаю сумніву його співпрацю з КГБ“, — каже А. Лазарев.

„В кінці треба сказати ясно: суд над І. Дем'янюком не мав нічого спільного з юридичними традиціями. Його вів уряд Ізраїля, а про сам процес інформували читачів газети „Новое Русское Слово“ журналіст, який працює на державній радіостанції. Отже він не міг об'єктивно інформувати, ані про підсудного, ані про перебіг процесу. /Він обороняв інтереси держави/, — пише у заключенні А. Лазарев.

ВІЩЕ В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — Заходами 1-го відділу ООЧ-СУ, в Українському Народному Домі, 140 Проспект вул., у неділю, 29-го травня м.р., відбудеться о год. 4-й по полудні віще в справі неконституційної діяльності ОСІ. Доповідачами на цьому зібранні будуть провідні члени Комісії в обороні американської Конституції.

ЛЕГІСЛАТУРА МИШИГЕНУ УХВАЛИЛА РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Стейтсмен А. Міллер (другий зліва) і Дж. Енгер (четвертий зліва) передають резолюцію до-рові П. Джулєві в присутності (зліва) Х. Марінчак, Я. Дужою і о. Г. Якимі.

Дітройт (В. Баран). — Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні знайшло свій відгомін також в легіслатурі стейту Мишиген у формі резолюції, яку 4-го травня м.р., делегація українців у числі 38 осіб, отримала в Ленсінгу, столиці цього стейту. Сам акт передачі резолюції відбувся в залі сенатської палати і палати репрезентантів.

Українську репрезентацію очолював д-р Павло Джуль, один з двох голів Комітету Тисячоліття. Присутніми також були: декан Іван Лазар, о. Вернард Панчук, ЧСВВ, о. Генрі Яким, голова зовнішніх зв'язків Ярослав Дужий, група українсько-американських вестернів з Степаном Віхаром на чолі та студентів-градуантів школи Непорочного Зачаття. Кандидат до палати репрезентантів, Роман Кульчицький, знайомий з багатьма членами цього законодавчого тіла, був помічником в навізуванні особистих контактів.

Акт передачі резолюції завершив сен. Джон Енгер, речник більшості, та сен. Арт Міллер, речник меншості. Це був наявний доказ, що обидві політичні партії безастережно підтримали цю резолюцію. При цій передачі була присутня заступниця губернатора Марта Гриффітс. Прийняв резолюцію д-р Джуль в присутності о. В. Панчука, о. Г. Якіма, Я. Дужого і учених Христі Марічак.

В резолюції сказано про порушення людських прав Советським Союзом, про

переслідування Українських Православної і Католицької Церков та закликається Уряд ЗСА стриматися від всякої участі в відзначеннях цієї річниці, влаштованих Советським Союзом. Резолюція далі закликає Советський Союз перестати переслідування обох Церков, визнати офіційно їх існування, а від губернатора стейту вимагає видання прокламації, яка відзначить рік 1988 роком українського християнства.

Дякуючи членам сенату, о. Панчук, в своїй короткій промові, підкреслює, кількразово, що ювілей Тисячоліття Християнства є історичною подією українського народу, бо акт цей завершився в столиці України в Києві, не берегах Дніпра. Вмичаючи учні роздали всім сенаторам та репрезентантам відповідні інформаційні матеріали, які висвітлюють історичне підґрунтя цієї дати.

Подібний акт передачі резолюції українській делегації відбувся також в палаті репрезентантів, де її представили Л. Вікс, враз із секретаркою цієї палати Юстіню Барнс (українкою з походження), вповні солідаризувалися з палатою сенаторів. Дозволом їх широго та приятельського відношення до українців, була їх участь у спільному полуденку.

При цій нагоді запрошено і їх та губернатора Дж. Бленчарда прибути на маніфестаційний похід, який відбудеться в суботу 4-го червня м.р. в Гемтрекему.

У Трою відкриють пам'ятник Т. Шевченкові

Трой, Н. Й. (І.Д.). — Заходами Громадського Комітету побудови пам'ятника Т. Шевченку у Трою відбудеться в неділю, 5-го червня м.р., в 12-й год. на площі ім. Т. Шевченка, ріг 3-ої і 4-ої вулиць в північному Трою, відкриття й посвячення пам'ятника Шевченкові.

Чину посвячення довершить о. декан Т. Гуманицький з духовенством обох українських віровизнань. Відтак промовлятиме Раїса Руденко, учениця Таня Мандій продекларує поему „Розрита могила“, хор парадії св. Миколая відспіває „Заповіт“. Відтак у ресторані Італійського центру, 1450 5-та вул. відбудеться святочний бенкет. Микола Руденко матиме доповідь в українській мові, о. В. Пашко в англійській мові. Марія Бойчук продекларує „Послання“ Т. Шевченка, ансамбль бандуристів „Гомін Сте-

ДОПОВІДЬ ПРО СССР

Нью Йорк. — Тут у приміщеннях Літературно-Мистецького Клубу, 136 Друга авеню, в п'ятницю, 27-го травня м.р., о год. 7-й вечора. Доповідає ред. Ярослав Гайавас на тему: „Сучасний СССР і вигляди на будуче“.

Міліція у Вільнюсі силою розігнала демонстрантів

Вільнюс, Литва. — Пресове агентство Ройтерса, покликаючись на советські джерела, а найбільше на пресове агентство ТАСС, інформувало, що міліція у Вільнюсі, столиці Литовської ССР, силою розігнала демонстрантів, які планували відзначити на головній площі міста 40-ву річницю насильної депортації литовців сталінським режимом на Сибір. Як відомо, советський диктатор Йосиф Сталін після окупації трьох балтійських країн в 1940 році, наказав вивести на Сибір весь свідомий елемент. Тоді тільки із самої Литви було вивезено понад 200,000 осіб, в більшості молоді і активні „середнього покоління, як також політичних, культурних, наукових і військових діячів.“

ТАСС підкреслює, що сталінські репресії були використані несовісними елементами і були претекстом до виступів „екстремістичних елементів проти соціалістичної системи“. Під лозунгами засудження Й. Сталіна і його практики, каже ТАСС, організатори нелегальної демонстрації вийшли на вулиці з антисовєтськими транспарантами. В кінці ТАСС повідомляє, що під час розгону демонстрації нікого не арештували.

В суботу, 21-го травня м.р. ТАСС повідомляє, що тисячі литовців вийшли на вулиці Вільнюса для офіційного відзначення сталін-

ської репресії. Литовські групи на поселеннях у країнах вільного світу кажуть, що офіційні відзначування вивозів сталінським режимом були подумані для того, щоб зрівнати заповіджені дисидентами і церквами демонстрації патріотів, які мали на меті відправити на головній площі Архисейську Богослужбу за тих, що загинули під час сталінського терору, а потім відбутися похід зі свічками вулицями столиці.

ТАСС підкреслює, що сталінські репресії були використані несовісними елементами і були претекстом до виступів „екстремістичних елементів проти соціалістичної системи“. Під лозунгами засудження Й. Сталіна і його практики, каже ТАСС, організатори нелегальної демонстрації вийшли на вулиці з антисовєтськими транспарантами. В кінці ТАСС повідомляє, що під час розгону демонстрації нікого не арештували.

У СВІТІ

МУСУЛМАНИ-ШІІТИ, ЯКІ у східній частині Бейруту ведуть між собою міжфракційну війну, сповільнили переговори з представниками сирійської армії і в кінці минулого тижня влаштували на вулицях передмістя спектакль „малої війни“, обстрілюючи один одного з тяжких скорострілів, крісів, гранатометів і мінометів. Радикальні шіїти думають, що це дасть їм кращу нагоду для переговорів із ірраційними, якщо вони триматимуть в напрузі своїх політичних противників. По одній й другій стороні були вбиті і поранені мусульмани. Сирійській військовій частині не вистачало до перестрілки і не робили жадних заходів, щоб припинити вбивство.

У П'ЯТНИЦЮ, 20-ГО ТРАВНЯ м.р., президент Роналд Реген дав інтерв'ю двом телевізійним советським журналістам, Валентині Зорінові і Борисові Калігину. Інтерв'ю буде висвітлюватися в Советському Союзі 27-го травня, два дні перед приїздом Президента ЗСА до Москви. Представник Білого Дому для справ інформації Марлін Фішвотер повідомив, що інтерв'ю тривало 30 хвилин. Розмова була подібною до тієї, яку свого часу вів у Москві кореспондент телевізійної сітки Ен-Би-Си Том Брокер з генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Горбачовим.

В СУБОТУ, 21-ГО ТРАВНЯ, в Елізейському палаці у Парижі відбулася церемонія записання на президента Франсуа Миттерана, який, як відомо, виграв вибори на другу семірічну каденцію. Друга тура виборів відбулася в неділю, 8-го травня цього року. Після записання представник армії вручив Миттеранові ленту і орден Почесного легіону, яким армія відзначила президента за видатні заслуги перед нацією.

КОМУНІСТИЧНИЙ РЕЖИМ Етіопії наказав звільнити з тюрми дочку і шість інших членів родини колишнього етіопського імператора Гайле Селассіє. Родина Селассіє перебувала в тюрмі 14 років. Дочка імператора має тепер 79 років. З нею разом у тюрмі перебували чотири її дочки і два інші члени родини. Немає жадних інформацій, що зробили комуністи з трьома внуками імператора, правдоподібно перебували під час перевороту. Кореспонденти акредитовані у столиці Етіопії Адіс Абабі не знають чи звільнені отримали право на перебування в Етіопії, чи вийдуть до іншої країни.

ВИСТУПАЮЧИ З ДОПОВІДДЮ на шостих Сахаровських переслідуваннях в Амстердамі, Владімір Буковський, заявив, що теперішнім советським керівникам не буде легко здійснити їхню програму гласності і перебудови, як також не буде легко переборити нехеті і негативного ставлення до змін партійної й урядової бюрократії, яка міцно закоринилася у спільноті. Крім того Буковський каже, що компартія незабаром стрітнеться з багатьма іншими труднощами, включно до спротиву у республіках та протестами населення, яке, використовуючи ситуацію, домагатиметься різних прав, включно з вимогою піднесення загального життєвого рівня. Наступний рік стане роком великого випробування для СССР, а може навіть роком початку кінця советської системи.

ЕЙБ СТОЛЯР, 77-РІЧНИЙ советський громадянин, інтерв'ю з яким було проведено в Москві і магнітофонну стрічку доставлено до ЗСА, не хоче вмирати і чекає на приїзд до Москви президента Роналда Регена. Між ним і Р. Регеном є багато спільного: обидва вони ходили до тієї самої школи у стейті Ілліной, обидва були залицяниками місцевої бейзбольної дружини „Чикаго Кабс“, але їхні шляхи в 1930 році розійшлися. Родичі Столяра поїхали до Советського Союзу будувати соціалізм, а Р. Реген, закінчивши артистичну школу, вийшов до Каліфорнії. Від 1974 року Столяр намагався повернутися на „батьківщину“, тобто отримати дозвіл на виїзд до ЗСА, але советські еміграційні чинники все відмовляли йому візу. Тепер Е. Столяр хоче померти в Америці і надіється, що Р. Реген допоможе йому в цьому, тобто допоможе в отриманні візи.

ДОГОВІР НЕ БУДЕ РАТИФІКОВАНИЙ ДО ЗУСТРІЧІ НА ВЕРЩИНАХ

Вашінгтон. — Лідер республіканської меншості в Сенаті Роберт Дол переконував колег-однопартійців ратифікувати американсько-советський договір про ліквідацію ракет середнього і меншого засягу до початку зустрічі президента Роналда Регена і генерального секретаря Михайла Горбачова у Москві. Але до середи, 25-го травня, коли Р. Реген від'їде в Європу, договір ратифікований не буде.

„Якщо Президент сяде за стіл переговорів без договору, він попаде у незручне становище, — переконував Р. Дол однопартійців, — І від нас, республіканців, залежить, щоб він у таке становище не попав“.

Правда, сам сен. Дол нагадує, що все ще залишаються проблеми, які треба вирішити, перш ніж договір буде ратифікований. Одна з них — поправка до договору, внесена демократами. Згідно з цією поправкою, будь-які зміни в договорі у майбутньому повинні дістати схвалення Сенату, а не Президента. Поправка була внесена з тієї причини, що сенатори-демократи не погоджуються з тим, як президент Реген інтерпретує дея-

кі місяці договору про протиракетну оборону, підписаного державами-напотоунами у 1972 році.

Лідер більшості в Сенаті Роберт Бірд сказав, що дана поправка залишається єдиною серйозною перешкодою на шляху ратифікації договору. Але крім цієї „серйозної“ перешкоди існує ще кілька інших: поправки, внесені сенаторами-республіканцями з фракції консервативістів.

Пояснюючи становище, зайняте консервативістами, республіканець Вільям Коген сказав: „Вони хочуть дістати деякі роз'яснення. Дебати можуть зайняти шість тижнів“. І все таки договір можна вистигнути ратифікувати, коли Президент буде перебувати у Москві. Офіційні переговори Регена і Горбачова заплановані від неділі, 29-го травня, до середи, 1-го червня.

Ратифікація договору Сенатом ЗСА потребує не менш як 67 голосів. Сенатори неодноразово твердили, що за підписання Регеном і Горбачовим 8-го грудня минулого року договір проголосує не менш 85, а можливо і 90 або й більше сенаторів.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНГТОНІ ЗАНЕСИТЬСЯ на затижну потакулосову боротьбу за очолення найбільшої в країні профспілки портвних вантажників. Теперішній голова цієї профспілки Джекі Прессер взяв чотиримісячну відпустку з огляду на недугу пістряка легень, однак спекулювання про те, що Д. Прессер відійде зовсім зростає після того, як стало відомим, що він минулого тижня перейшов операцію, якою усунуто нарост на мозку. Найбільше здатним кандидатом на становище нового провідника профспілки висувається теперішній скарбник Велдон Матіс, що, як твердять знавці, є куди більш ліберальним, як дотеперішній голова і тому побоюється, що він може спрямувати профспілку на зовсім інші рейки.

ВИСОКОПОСТАВЛЕНІ ЧЛЕНИ Уряду твердять, що в Адміністрації президента Роналда Регена існують гострі суперечності у справі усунення панамського генерала Мануеля Норієги. Виявляється, що секретар скарбу Джеймс Бейкер разом із віцепрезидентом Джорджом Бушом не годяться на те, щоб робити будь-які домовленості про усунення Норієги коштом відлягнення обвинувачення його в торгівлі наркотиками. За дальшими переговорами в цій справі, навіть зі відкиненням оскарження, сильно добирається державний секретар Джордж Шульц.

„ВАШІНГТОН ПОСТ“ помістив статтю-інтерв'ю з Михайлом Горбачовим в якому немає жадного натяку на те, що Горбачов піде на будь-які уступки в справі договору про ліквідацію ракет далекого засягу. В інтерв'ю порушено ряд питань з економічної і політичної діялок також ясно, що Горбачов не виявив жадної толерантності супроти советських дисидентів, а Сергія Григор'янца, редактора неофіційного журналу „Гласність“, назвав „чужим явищем у советському суспільстві, що використовує демократичний процес і позитивні аспекти перестройки“.

ЗАКОНОПРОЄКТ ЯКИЙ визначив би федеральні фонди на оплачення допомоги людям, що хворіють на невилікувальні хвороби, та тим старшим громадянам, що у своїй немочі не можуть бути самовистачальними наближається до голосування в Палаті Репрезентантів; але спричинив гострі суперечки між головами двох сильних домцій. Конгресмен Клод Пеннер, демократ з Фльориди і голова Комісії правил і рівночасно сильний прихильник цього законопроекту, твердить, що це врятує мільйони осіб від безвихідної нужди. Натомість конгресмен Ден Ростенко, демократ з Ілліной і голова Комісії засобів і способів, каже, що це є дуже коштвна пропозиція.

СТЕЙТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ республіканців Джорджі, у місцевості Олбані, перервана голосною поведінкою симпатиків колишнього кандидата на президентську номінацію Пета Робертсона. Конференцію перервав президент Республіканської партії Джорджі Джон Статі, не сказавши в який спосіб буде вибрано 18 неопределених делегатів на крайову республіканську конвенцію.

ЛЕТУНСЬКА ЛІНІЯ „Контінентал Ейрлайнс“ відкрила своє нове приміщення на летовищі в Ньюарку, називаючи це приміщення найбільш модерним в світі. Подорожуючі все ж таки мусили чекати майже 45 хвилин на свій багаж. Представники летунської лінії заявили, що на початку завжди є недотягнення, які вони постараться зліквідувати в скорому часі.

НЕДІЛЯ, 29-ГО ТРАВНЯ, ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТІ — ВІДЗНАЧЕННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ-УКРАЇНИ У ВСІХ КРАЇНАХ ПОСЕЛЕННЯ. ВІДСВЯТКУЙМО ОБ'ЄДНАНО ЦЮ ВЕЛИКУ ЮВІЛЕЙНУ ДАТУ УЧАСТЮ У ЦЕРКОВНИХ ВІДПРАВАХ ТА ІНШИХ ІМПРЕЗАХ У НАШИХ МІСТАХ.

СВОБОДА SVOBODA

ISSN 0274-6964 is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 33 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310. Phone: (201) 434-0237. FAX: (201) 451-2200.

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
UNA members: 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to: Svoboda, Inc., 33 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310. Phone: (201) 434-0237. FAX: (201) 451-2200.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Всі статті, крім підписаних авторами, не можуть відповісти на запитання Редакції. Редакція застерігає своїх право вільно використовувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор самостійно застерігає. Доповнення надіслані редакції з відповіддю поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Реклама: на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA: \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чек, гроші, money orders — виставляти на: Svoboda.

Printed in USA Jersey City, N.J. 07310

Несподіванки в Москві?

Вашингтонські політичні спекулянти, які вважають себе знавцями підсоветської проблематики і які вже не один раз своїми прогнозами ставили в дуже незручне положення Уряд З'єднаних Штатів Америки і цілу західну спільноту, знову взялися за „ворожбу“, що буде, а чого не буде під час зустрічі на вершині між президентом Роналдом Регеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Горбачовим. Більшість з них це прихильники шкідливої для Заходу політики детанту, з якого у 1970-их роках багато скористала комуністсько-московська імперія, яка за плечима цієї згубної політичної тактики, виросла на велику мілітарну потугу, що сьогодні може дослівно подиктувати свої умови вільному світові.

У деяких американських газетах у п'ятницю, 20-го травня ц. р., були надруковані довші чи коротші спекулятивні міркування з націями, що, мовляв, М. Горбачов бажає собі спокійного і плідного перебігу четвертої зустрічі на вершині, а зі свого боку він може запропонувати сприятливі і корисні для демократичного світу пропозиції, наприклад, про значне зменшення советських збройних сил в Центральній і Східній Європі, знищення хемічної зброї, позитивний зворот у переговорах про зменшення стратегічної зброї на 50 відсотків тощо. В цей спосіб він хоче викликати зацікавлення на Заході до його „мирних пропозицій“, а відтак ті пропозиції максимально використати для просування своєї політики гласності й перебудови, які вимагатимуть більшовицьких західних інвестицій.

Адміністрація президента Р. Регена свідомо того, що СССР використовуватиме вершину зустрічі для своїх пропагандистських цілей, тому Президент ЗСА вже почав підготувати американську і взагалі західну спільноту, щоб вона не надіслася від його поїздки і розмов в Москві чуда тому, що ЗСА мають до діла з хитрим і твердим партнером, який хоче не тільки роззброюватися і шукати мирних шляхів до західної спільноти, але також має на меті поширення своєї гегемонії у світі. Подібна ситуація вже була, в недавньому минулому, коли М. Горбачов, не чекаючи на ратифікацію договору в Сенаті ЗСА, оголосив відтягнення ракет середнього засягу зі Східної Німеччини і Чехо-Словаччини.

Такі і подібні советські потягнення й пропозиції особливо корисні для їхньої пропаганди в Західній Європі, де емоції домінують над розумом, особливо у відношенні до проблем ядерного роззброєння, згідно редукції цієї зброї. Залишилося тільки кілька днів до зустрічі Р. Регена з М. Горбачовим, але офіційні речники Державного департаменту у Вашингтоні вже натякають на „поголюски“ одностороннього відтягнення советських військ і зброї з контрольованої ними Європи. На Заході, особливо в колах НАТО, у зв'язку з цим, почали думати про цілковиту „непотрібність“ нуклеарної зброї. Крім того советські пропагандистські трюки, коштом західної наївності, вже були в минулому. Наприклад, Москва заповідала відтягнення із Східної Німеччини 20,000 своїх воєнок, але пізніше виявилось, що воєнок тільки замінили іншими частинами, перекинувши тих з Німеччини до Афганістану і на Далекий Схід.

Отже президенту Регенові треба бути обережним в Москві і вистерігатися пасток, в які напевно схоче вманеврувати його „хитрий москаль“.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками некрологами, мають бути не довше за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів між рядками і писати розбірливо (дехто розуміє це вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки між рядками, щоб було де поправити речення, якщо знаде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища своїх матеріалів, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Партія не може дозволити, щоб окремі народи правили самі собою. При екстремному централізмі в політиці — культурно-економічній — це знищення можна досягнути шляхом русифікації шкіл, дитячих садків і в усіх установах публічного життя. Тоді теж вирішено, що, поскільки діловедення у різних національних мовах є перешкодою, то прийняти принцип, що всі публічні заходи повинні бути в російській мові.

І в цьому напрямі пішла вся пропаганда старобратської мови Леніна. Згідно з цією основою інформацій, окремим народам не дозволено взяти в свої руки свого власного економічного чи загальнокультурного розвитку. Не вільно проявити своєї власної національної піднесеності, суверенності своєї ідеї, розвивати, та в усіх ширині практикувати тільки рідну мову. Партія це забороняє. Таким чином повільне нищення, якісні відмирення, загрозують національним мовам на довшу мету, але не російській, яка має стати для неросійських народів другою рідною мовою, мовою загальноурадянською. А відхід від рідних мов і добровільне прийняття російської мови, як рід-

Мирослав Семчишин

НА МОВНОМУ ФРОНТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

II.

ної, це ніщо інше як русифікація.

Таким чином за останніх кілька десятиліть ми стали свідками на широку скалю практичного лінгвіциду (мововбивства), що прибирає різні форми своєї антиукраїнської дії. А прикладів на це — чимало. От пригадаймо тільки, що за останніх 30 років прийшло в Україну до того, що майже всі дисципліни у вищих університетах викладаються, а дуже малими винятками, російською мовою, що університетам в Україні відібрано право докторизації кваліфікованих кандидатів, які тільки в Москві чи в Ленінграді можуть захищати свої праці і одержувати звання кандидата наук (доктора), і там же складати свої кінцеві іспити. А далі за законом хрущовського часу, почало в Україні появлятися щораз більше російських шкіл, бо батькам дано право вибирати для своїх дітей або українську, або російську школу; а вслід за цим переїзд українських шкіл на

російськомовні або на т. зв. міцні (з обома мовами викладання). І часом це вело до катастрофічного зменшення українських шкіл, а то й в деяких більших містах (головно в обласних центрах) до ліквідації чисто українських шкіл і русифікації всього українського шкільництва.

Оцей, сказати б образно, русифікації захоплює щораз нові українські території, а в останньому десятилітті він захопив і деякі дитячі садки — оцю основну навчально-виховну клітину вирощування української дитини в українському національному дусі, бо у рідній прадідній мові своїх батьків, на своїй рідній землі.

Бо ось що нам показує статистика: на 1-го січня 1988 року в Україні було 22,000 дитячих садків, а в них 2,600,000 дітей. З цього числа тільки 11,300 садків відбуває свої заняття українською мовою з кількістю 640,000 дітей, що становить 25 відсоток.

кількості цих же дітей. Найбільше дитячих садків, що ведуть свої заняття в українській мові є у західній Україні (Львів) — 66 українських і 20 російських, Тернопіль — 20 українських і 3 російських, та 11 мішаних, Івано-Франківськ — 18 українських і 6 російських, Ужгород — 12 українських і 6 російських, Рівне — 15 українських і 9 російських. Тут варто відмітити, що в Грузії чи Вірменії російських дитячих садків майже немає і рідна мова в цих республіках займає управлінське місце.

Тривожний стан, у якому опинилося українське шкільництво в сучасній Україні, викликає серйозний переполох в передових колах культурних діячів, а передусім письменників, які дуже добре усвідомлюють, до чого в перспективі часу, можуть привести оці мововбивчі практики. Вони почали шукати протизаходів на що пошесть непошанування української мови. Ба, щобільше, навіть широкі кола української громадськості взяли за це діло. І так, наприклад, у Львові, з приватної ініціативи, вже зібра-

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Юліан Мовчан

НОВЕ ЦІННЕ АРХІВНЕ ВИДАННЯ УЛТПА

„Український Медичний Архів“ ч. 9.
Редактор та архівар УЛТПА — д-р Павло Пундій.
Чикаго, см. 246.

лікарів“ та „Медичні вісті з України та СССР“.

Відомий громадський діяч — інж. Іван Фур у своїй статті „Кооперативні здоров'я в Західній Україні“ (ст. 180) оповідає про досить цікаву, але правдоподібно для нашого молодого покоління маловідому річ, яка мала місце на наших землях у передвоєнні часи. Виявляється, що в ті роки в Західній Україні поруч динамічного росту української кооперації — „Просвіти“, „Сільський Господар“, „Маслосоюз“ і т. д. розпочали існувати також Кооперативні Здоров'я. Їх виникнення, — пише автор, — було обумовлене потребою рятувати й охороняти народне здоров'я, яке було занедбане і яким ніхто не цікавився і про нього ніхто не дбав. Правда, в світі такого роду кооперативів не були новиною: вони існували в Японії, Швейцарії, Франції, Бельгії та Югославії.

Успішно працювали на західноукраїнських землях бодай такі три кооперативи: в селі Роменів (Львівщина), селі Боднарів (Станіславщина) та селі Цейбелів (Бєлжчина). Власне, Кооператива Здоров'я в Роменів, яку організував інж. Фур, була першою кооперативною такою роду на українських землях. Членом кооператива ставав господар на членську опіку мали право члени його родини, які були на його утриманні.

Притому, лише за шість золотих річно всі члени родини мали повну лікарську опіку — включно з перевіркою здоров'я, приписання відповідних ліків і т. д. (хоч, звичайно, за ліки член платив окремо).

У цьому самому підрозділі і статті „Українські студенти в університетах Європи XIV-XVIII століть“ довідуються, що вже в 1353 році у відомому на цілий світ Сорбонському університеті в Парижі після успішних студій дістав ступінь магістра „Петро Кордован і його товариш з Рутенії“.

Також у цьому самому XIV столітті чимало вчилися українських (в ті часи „рутенських“) студентів в університетах Кракова, Гайдельбергу та інших. Крім багатьох інших описаних подій та новин, увагу читача привертає вістка про те, що в листопаді 1984 року в Чикаго президентом ново відкритого Американського Музею Фізичної Культури став український лікар і мешканець цього міста д-р Роман Оришкевич. Наш колега, який є професором Ілліноїського Університету (Департамент фізичної медицини та реабілітації), як шеф реабілітаційної медичної служби, протягом багатьох років вишколював лікарів-резидентів в Ілліноїському університеті.

Прямуючи новиною не тільки для наших нащадків,

але й для сучасних читачів буде теж довідатися, що добре відомий серед нашої спільноти д-р Петро Мошук з Чикаго з нагоди 110-річчя Наукового Товариства Шевченка разом із своєю дружиною д-ром Ольгою Мошук 1983 року зафундували на наукові потреби НТШ 100,000 Доларів. Цим самим вони заслужено поставили свої імена поруч також відомих основників та меценатів НТШ, як Василь Симиренко, Олександр Кониський, Єлисавета із Скоропадських та інших. Крім медичної в лікарській практиці, д-р Мошук також є автором низки наукових розвідок і статей, що їх він друкує в „Лікарському Віснику“ та американських англійськомовних журналах, а в роках 1981-83 був головою Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

А чи відомо нашим читачам, що при стейтовому університеті в місті Лафаеті (Луїзіана) створено Наукову Фундацію д-ра О. Сас-Яворського для докторантів історичних наук? Цього самого українського доктора ветеринарії Сас-Яворського, який 30 років тому на телевізійній програмі „64 таузенд квестчен“ проявив феноменальні знання з американської історії, дійшовши до питань за 136,000 дол. і тому з наукових кіл стейту Луїзіана виїхала ідея зберегти всі пам'ятники, кореспонденцію, звукозаписи його виступів в університетських „кемпусах“ і т. д., аби потім молоді студенти, які хочуть добре знати історію своєї батьківщини, змогли користуватися тими матеріалами. До речі, д-р Сас-Яворський є автором книжки „The Sas-Yavorsky papers“ в якій він у доступній формі з'ясує небезпеку російського комунізму для світу.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юскіс

Прем'єра драми „Ярослав Мудрий“ у Нью Йорку

Тому, що немає у нас ще і досі помітного драматично-театрального твору про самого св. Володимира Великого, то драматична поема про його прославленого сина Ярослава Мудрого, це зовсім підходящий для Ювілею 1000-ліття Хрищення України. Автор цього історичного твору, написаного 1946 року, український письменник-драматург, Іван Кочерга (1881-1952). Прем'єра драми відбулась у році закінчення твору в Харківському театрі ім. Шевченка. А шойно пізніше в Київському театрі ім. Франка. П'єса мусіла мати успіх, коли на її основі композитор Г. Майборода створив оперу під цим самим заголовком 1975 року. І награно навіть на платівці.

Досить шаленим збігом обставин у цьому творі майже немає комуністичної й антирелігійної пропаганди. Зате існує тут, найправдоподібніше інспірована цензурними чинниками окупанта, єдина ідея про бачення неспроможності українців устоятися у боротьбі за державність власними силами. Нам мусів би допомогти в цьому інший народ; очевидно найрадіше зі сходу. А тому, що Росії це не було, то та важлива нам ідея мусить бути подана нам, хоч би з Новгороду, що його Кремль, всупереч історичній правді, бажає підсунути нам, як свого допоміжного попередника. Адже поперше: Новгород був тоді складовою частиною Ярославової Русі-України, а подруге: цей же Новгород, тому, що не бажав собі мати жадної спільноти з росіянами був пізніше зруйнований, а його жителів вирізали ці ж росіяни. Отже Новгород не може бути жадним історично-політичним попередником Москви. І його військова допомога Ярославові це була допомога собі і своїй державі.

До повного успішного виставлення такої вимогливої і потужної драми, як „Ярослав Мудрий“ потрібно не будь-якого, а численого, першорядного, професійного театрального ансамблю. Проте молода ньюйоркська Студія Мистецтв, якою Словко Лідія Крушельницька виїхала все таки майже переможено з нелегкою, повязаною на себе, завданням, заступити тут, до деякої міри, професійний театр. 30-го квітня і двічі 1-го травня, у модерній залі Пейс університету.

Звичайно, що деякі недоліки у виставленні драми належить попоминати та на дещо треба звернути увагу. Наприклад, брак конкретного змісту п'єси в гарній програмі. Або випущення на сцену одного з протагоністів обиди, норвежського витязя, Гаральда, що його виконував Гімш Ганкевич, з хлоп'ячим обличчям, без маски. Він, не зважаючи на успішну гру, не міг бути вірогідним червоним дезертиром. Однак незалежно від цього все інше пов'язане з

представленням було краще і корисніше. Треба ствердити, що в цілому, представлений жіночий ролей, вивали більше репрезентативно і стильно, як виконавці чоловічих ролей. Просто з цієї причини, що дівчата своїм виглядом дозрілості були більше підходячі для зображення жіночих постатей княжого двору. Цей побажаний вигляд важче було знайти в образі чоловіків, власне через їх замолоділий вік.

Усе такі в цілому вчорішній знайшлися у величезній ролі, одна, майже краща, а саме Юрія Прятки, в ролі старого Людомира. Його постава, хід, маска, тон промовлення були досконалі.

У головній ролі виступив Володимир Куріло — один із найбільш дозрілих і акторсько обдарованих виконавців. Його роль багатогранна і зрізкована. І неелегко всесторонньо описувати в недовгому часі. Проте він створив переконливу постать нашого володаря та був центром цілої п'єси. Така сцена, як кінцева монолог Ярослава після перемоги над печенегами, про будову нової Києва, не забувається. Аніри Добрянський, родючий головний монах, Сильвестра, заграв добре; хоч замість дозрілої постаті від нього можна було очікувати створення характеру великого духовника чи строгого вченого. Гра Ярослава Шуля у ролі Микити-монаха, новгородського князя, була сповнена запалу і переживання. Тільки в відношенні до Джеми, та її кохання, він мав менше лютоватий. Лесик Кмета в невеличкій, але відчутній ролі монаха, майже веселючка, розмешував публіку. Шкаво було б на прем'єрі почути в ролі Юрека, актора американських театрів Б. Дучького, який виступав у другій виставі.

Жіночі ролі, не зважаючи на вірогідну зовнішню презентацію, були всі до сього короткі. Найкраща жіноча постать у п'єсі — це молода дочка Ярослава, Єлизавета, що не зовсім щастливо виходить заміж за Гаральда і незабаром помирає у Норвегії. Бездоганно відіграв її Люба Віжницька. Добре виїхав з свого завдання Ксенія Зілик, зображуючи дружину князя Інгігерду і матір його дочки, та Ліда Залуцька в ролі старої дочки Ярослава, Анни. Дві обиди були в ролі коханої Юрека, Милуші: Л. Микита і М. Конєвська. На прем'єрі Микита виявила багато серця у своїй ролі, однак мусить краще контролювати свою дію. Італійську дівчину Джему, хоч і не зовсім ясно чого вона знайшла у цій драмі, заграла долаючи Софія Зілик. Крім переслідування новгородця Микити своїм коханням, для неї заохочив автор найворуш

(Закінчення на стор. 3)

О. Троян

Я ЗНОВУ В УКРАЇНІ

II.

Отже о 2-й годині дня ми приземлилися у Львові на летовищі. Вийшли ми з літака і почули, що хтось кличе мене ім'я. Я оглянувся, а то біжить якась жінка, а за нею іде поменьшій мій брат. Дивлюсь, а в нього протеза, як у пірата. Колись був дуже гарний хлопець, а тепер був блідий до невпізнання. Чого тільки та війна не наробила, і як наш нарід мусів терпіти.

Всі тридцять осіб кинули свої валізки і давай обніматися і цілувати мого брата. Я була влячна всім за їхнє тепло до мого брата. Я пригорнула його і облінала слезами радості. Бо й ніколи не думала, що з ним зустрінуся, а тріскала йому, що маємо їхати автобусом в готель, а за дві години будемо разом. Брат відповів, що вони живуть близько готелю. Він був одружений з вдовою з двома дітьми. Син його любив ловити рибу, то я привезла йому все приладдя до ловлення риби і всім подарунок.

Лічили в готель, в автобусі, нам грали чудові українські пісні, яких ніде не було в продажі. Ці пісні нас захоплювали і підбадьорували. У готелі нас розвели по кімнатах, а тоді повели в ресторан на обід. Коли ми обідали, то мій брат прийшов із жінкою. Я лишила свій обід і сіла коло них. Вона відразу заявила, що вона член партії і щоб я купила їй авто, то тільки буде все гаразд. Не буду описувати деталі, бо людський розум не зміг би осягнути всього. Одне можу сказати, що вона не дала зустрітись з мамою, як треба і не дала попрощатися, коли мати відійшла. Ще й по сьогодні те марило перед очима. Коли відійшла мама, то я йшла вулицею, гірко плачучи, але враз побачила, що авто зупинилося, брат мене покликав і ми всі четверо (сестра)

обнялися і гірко заплакали. Але я „проскочила“ події. Отже, маму брат мав привезти увечері у вівторок, то я поїхала з турпою в чудові гори Карпати. Вони мені надзвичайно подобалися. Зелено, повітря п'янке. На горі побудований готель китайського стилю і харчові кіоски. Було нас дві групи туристів. Дали смачну вечерю, ну і горілки не жаліли. Після обіду, чарки, повеселилися і всі заспівали на повні груди рідні пісні. Сидів коло мене старенький тато одного лікаря і каже: — „Я вас вік пам'ятатиму“.

Повернувшись до готелю. Брат вже чекав на мене. По дорозі мене підготували: — Знаєш, мама вже не та, що ти її бачила. Вона недавно дістала склерозу. Вона, часами, не впізнає людей, а часами при повному розумінні. Не плач. Зайшла я в хату. Підбігла сестра, ми пошлуналися, але мої очі шукали матері. Мені сказали, що вона в іншій кімнаті. Зайшла я там і побачила, що там сидить бабуся з синим густим волоссям і гойдається в кріслі і шось співає. Я підійшла до неї, апала на коліна, обняла її і гірко заридала. Мама відповіла мені по голосі. Тулила вона мене до себе і просила, щоб я її не залишила, а забрала з собою. Брат підвів мене і повів у кухню. Каже, що він так думав, що я не стримаю від плачу, а я йому на це сказала:

— Тобі легко отаке говорити. Я залишилася у сім роках без батька, а у двадцять без матері. Мене чужина утримує.

Довго я з ними не була. Мусіли повернутися додому, бо були вибори. Отже я лишилася в готелі. Оглядала Львів. Була в церкві св. Юрія. Знавцю ремонтували. Церква була діюча. Які чудові рушники висіли на іконах! Аж позариділа, бо такої вишивки я ніколи не бачила.

У понеділок ми літаком приїхали в золотоговерхий Київ. Примістили нас у готель. На другий день поехали нас оглядати Київ. Широкий Хрещатик, обсаджений тополями. Кожний куттик нагадує мені дитинство. І ось нарешті ми вже близько отих чудових церков. Зовнішність ніби та сама. Зайшли в середину св. Софії і очам не вірю. Колись образи на стінах золотом сіяли, мов живі були, а сьогодні сірі вони, похмурі. Всередині церкви темно, образи

малювали. Аж страшно. І в яку церкву не піди все те саме. Аж не хочеться повірити. Бог нікому кривди не зробив. Адже віра утримує людину від злодійства. Хотіли комуни — нехай мають, а що їм Бог зробіть? Він не стоїть нікому на перешкоді. Адже ж і сьогодні люди йдуть нишком молитися. Це підтримує людину на душі, бо вважає, що є ще хтось, що про неї дбає. Якби не віра в Бога, ми б ніколи не подолали тяжкої праці в Німеччині і в чужині. Були ми в Києві сім днів. Я захворіла, але з нами були два лікарі, які мною опікувалися.

Возили нас на Володимирівську гірку. Звідти видно весь Київ і Дніпро потічний. Краса неописана. Ось і пам'ятник Володимирові Великому. Стоїть лицем до міста і видно йому оті чудові святині і, здається, що його лице похмуріє, бо постає бачить богохульне спустошення.

Подивилася я на той рай, який Бог створив для нашого народу і подумала: „Боже мій, це ж земля наших батьків, тут бігали мої молодечі ноги, а сьогодні ти не той, що я бачила колись. Я наче відірвана скиба від хліба“ Отак стояла, а слози текли тихим струмком. Прошлася в думках з рідним краєм. З Києва поїхали в Канів, поклали вінок Кобзареві, проспівали його заповіт. Похований Шевченко за його бажанням. Високо пам'ятник, його погляд звернений на Дніпро.

Іхали цікавим кораблем у Черкаси. Зупинилися в готелі. Я могла поїхати до місця мого народження, але стан здоров'я не дозволяв. Поведали нас у музей. Ми приїхали автобусом і зустріли босяк школярів. Нам було дивно, але їхній провідник налякався і сказав до дітей: — „Скоро заходьте в автобус, бо подумують, що в нас немає черевиків“ — Ми так сміялися. Гірко сміялися.

З Черкаса поїхали в Київ. Там зробили нам прощальний вечір. Звідти поїхали до Риму. Возили нас всюди і аж нарешті привезли до Св. Софії. Подякували Богу за все і повернулися додому. Бачу на летовищі свого чоловіка і своїх дітей. Серце наповнилося радістю, хотілося шлувати ошу прибрану благословенну землю.

Слова мамі зліснилися. Вона, бідна, не дожила до наступного року. Але її мрія здійснилася, що такі побачила мене, хай і востанє.

Дебютантки'88 Об'єднання Українців Вашингтону

Стоять (зліва) дебютантки і їх ескорти: Адріана Гаврилюк (Роман Соханівський), Анна Лещук (Роман Феодік), Ліда Гаврилюк (Ігор Дяченко), Ольга Подгурець (Корнеліо Раковський), Марія Левчук (Юрій Качмарський), Роксана Французенко (Андрій Яросевич), Лариса Бендик (Андрій Стеранка), Ліана Базарко (Олександр Крамарчук), сидять: Ана Дидик, ведуча церемонії, Евген Іванчик, голова Об'єднання Українців Вашингтону.

Прем'єра...

(Закінчення зі стор. 2)
ливіший момент представлення. Коли Джема повертається до смерті Єлизави з Норвегії, оповідає як дочка Ярослава, співаючи пісні, тузилка за Кисвом і рідними людьми та як вона вмерла з тути і болу за своїм рідним краєм. Тут інтенція автора драми зворушити не так земляків на батьківщині, як нас, вихідців з України, осягнула вповні свою ціль.

У низці інших ролей, часом подвійних, виступали О. Кобало, О. Гарасимчук, Тарас Ганкевич, П. Червонач, О. Салевич, Я. Бачинський, Л. Герчик і інші.

Декоративна малярка із Мет опери Володимира Клеха і помічників подобалися.

Важливим допоміжним чинником для успішної постановки п'єси було музичне оформлення композитора Ігоря Соневицького. Він, майже так, як Майборода свою оперу, розпочинає виставу легким хором співом та басовим солом, тут у заспіві Добрянського. Закуплену, хорову ілюстрацію вив ансамбль "Промінь", під керівництвом Б. Волянської. Жіночі голоси звучали приспівом, чоловічі хористів було б придалося більше. Остатє сумнів чи для класичної драми, особливо обрядові пісні не звучали задовго дисонантно?

Хореографічно допоміжною у постановці представлення була Р. Прийма-Богачевська. Реквізитами зайнялися мисткині А. Фаріон та О. Цегельська. Костюми, що їх виготовила наша пані-супергероїня, були проєктовані Л. Крушельницькою. Адміністрував виставу В. Сосяк.

Ціловечірній успіх ансамблю увінчався рясними і довготривалими оплесками. Було і квітка. Наприкінці від місцевого Комітету склав усім присутнім до зrealізації п'єси (тут були добримим навіть новітні у монастиря у Глен Кові подяку, голова Р. Гудевич.

ний час мати виправдання для упривілейованих російської мови, а хто хоче залишити рідну мову, той "націоналіст".

Увесь той процес забиває усього національного-інтернаціонального (читай російським), неодмінно породжує відчуження від національного спадщини, глумлення з предків, за відомою загадкою Олімпіади веде до "жукання материнських грудей". Небажання продовжувати свій рід стало теж одним з симптомів суспільного життя, наприклад, у вже майже зовсім русифікованій Білорусі, поширюється воно і в Україні, рідко в Прибалтії, на Кавказі чи в центральній Азії. Молоді матері відібраються часто від своїх немовлят і не стало чого веде безнаціональне виховання... А відчуження від своїх такі діти не пізнають, як наслідок відчуження від самого себе і як правило робить висновок з цього один із дослідників русифікаційного процесу в Україні, мовляв-національний нігілізм відкривав двері до нігілізму біологічного.

Усі ці і їм подібні явища — події і спостереження, відкрито дискутуються на сторінках совєтської преси, а справжні голоси гривої звучать у друкованих виданнях і статтях передових українських письменників, які начебто почали своєрідний змагання за реукраїнізацію України, яка на сімдесятому році свого перебування, під владою московсько-комуністичного режиму стоїть вже тепер перед дуже серйозною дилемою свого дальшого невідомого майбутнього.

Правда, в конституції "суверенної" України немає параграфу про пріоритет власної мови. Автори цієї конституції до цього зробили так, щоб, у собі догди-

Пасхальні торжества у Пармі

Парафія українського православної собору святого Володимира у Пармі, Огайо, надзвичайно величисто провела Великдень Свята та постовий період. Під час Великого Посту відправлялися призначені відправи (вечерні, канон Св. Андрія Критського, Сококусти і т.д.) з участю хору віруючих. Парафіяльний комітет до відзначення Тисячоліття вштовпував під час посту декілька доповідей та виступів фільмів на тему християнства України.

Вірочі та прихожани собору св. Володимира радісно зустрічали Великдень опівноч після Пасхальних перелітків Господом, Воскресіння Утрени співали мшани та чоловічі хори. Ранком відправлялася Служба Божя англійською мовою, співав хор під орудою Стефана Стефанюк, а об 11 год була відправлена Служба Божя, яка була передана безпосередньо в Україну через "Голос Америки", що уможливило нашим землякам слухати передачу у вечірній годині. Відправляли Святу Літургію о. протопресв. Степан Ганкевич, декан о. Іван Наконечний — парох та о. Юрій Сівко. Співав хор під орудою Олега Махляя.

Отець І. Наконечний ві-

тав всіх рідних в Україні, а зокрема переслідуваних наших і ув'язнених у світлим празником перемоги правди, любові й добра та з ювілеєм Тисячоліття Христення України. Цитуючи слово Тараса Шевченка "І на оновлені землі ворога не буде, супостата, а буде син і буде мати, і будуть люди на землі", отець прагадав, що після страждань та жертв прийде той великий і радісний день.

На проводи (Фоміна свідія) парафіяльного собору святого Володимира йшлися як велика родина у Христі на спільне "святення". Як і кожного року, Братство св. Володимира відзначило "Чоловіка року" — віддану або відданого парафіянина собору св. Володимира. Пан Богдан та О. Павлішин від імені братства нагородили Григорія Павука, молодого і відданого парафіянина, який служить парафії багато років.

Відзначаючи Свята Пасхи цього ювілейного року надзвичайно величисто і радісно, парафія святого Володимира у Пармі бажає молитовно і зміцнити нашу любов до Господа та пригладати всім нам 1000-річчю спадщини Господню.

Д-р Ігор Махляй

УВАГА ДРОГОБИЧАНИ!
Центральний Комітет Дрогобиччини
повідомляє, що плановано,
З'їзд ДРОГОБИЧАН в 1988 році НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ
з огляду на Ювілейні святкування
1000-ліття Христення України.
Тому, що багато наших земляків є заангажованих в працях тої ювілею — наш З'їзд відбудеться в 1989 році. Про його дату і місце, своєчасно повідомимо.

За Комітет: **Інж. Володимир Осередчук** голова
Микола Курчак, секретар

ПРИЙНЯТТЯ
після Богослужби в Катедрі св. Патрика,
близько 6:30 вечора,
дня 28-го травня 1988 року,
в приміщеннях Інституту.

Прийняття з шампанським
буде продовженням урочистого святкування
Тисячоліття Христення України.

Квитки в ціні 25.00 дол. від особи можна набити в книжарні
"Сурма" або виключачи чек на:
Ukrainian Institute of America
2 East 79th St.
New York, N.Y. 10021

Вступайте в члени УНС

Від того часу, як совєтські військові частини покинули східній Афганістан, в рух антикомуністичних повстанців поклали три військові бази і декілька менших військових пунктів та магазинів з зброєю, амуніцією і вибуховими матеріалами. Бази Ядзі, Чамкани і Барікот повстанці відвоювали від урядових частин після того, як контролю над ними перебравли урядові війська. Тепер керівники сімох основних партизанських частин нараджаються, як здобути друге по величезності місто Джалялябад, сильно укріплене режимовим військом і залишеною совєтською зброєю, включно з танками, "катюшами", тяжкими мінометами, гарматами та іншою технікою. Здобуття цього міста прокладо б шлях до маршу об'єднаних повстанських сил на столицю Кабул і піднесло б мораль повстанців та понизило б тих, які ще сьогодні підтримують уряд президента Наджібулі.

Вступайте в члени УНС

Парафіяні УКЦ св. Михайла в Балтиморі під проводом своїх оо. парохів вже від дев'ятого часу планували та збирали фонди на те, щоб побудувати новий Божий храм. Праці над новим храмом почалися в 1985 році, а цього року плянується довести будову до такого стану, щоб можна було у церкві відправляти Богослуження.

Початки парафії св. Михайла сягають 1893 року, коли почали відправлятися пранатілі Служби Божі по приватних домах, залах і врешті в латинському костелі для малої балтиморської релігійної громади. По двадцяти роках таких "наймів" і збирання фондів закуплено в 1912 році дві площі на вулиці Вулф в ділянці Фелс Пойнт і на них зведено церковний псалтирний будинок, нутро якого викінчили самі парафіяни. В серпні 1913 року о. Захарій Орун, перший парох Балтимору з 1910 року, відправив торжественно першу Службу Богу в ново-будованій церкві.

Вій церкві виховувалась кілька поколінь української громади Балтимору. Вона послужила також і новій хвилі повосинних іммігрантів, колишніх скитальців, хоч і показалася в той час уже замалою. З цього часу саме і датуються змагання до побудови відповідної нової церкви та одночасно і ново-го парафіяльного центру, який дозволить би на відповідну парафіяльну діяльність і гуртувати би себе молоді покоління. Збірку будівельного фонду започатковано за о. кришчанина Петра Мельничука тому більш як 20 років. Закуп площі під нову церкву навпроти міського парку започаткував о. Ярослав Федик, а саму будову зрушив і місяця енергійний о. Юрій

Маркевич, що виростав і висвячувався уже в ЗСА. Він вкотре посвятився будові нового Божого храму — закупив землю для збільшення площі, подбав про виготовлення остаточних планів будови та їх одобрення міською і церковною владою.

Концепт нової церкви подав архітект Зеон Маркевич з Філадельфії. Нова ігнїтбана церква запроєктована в стилі українського барокко чи вірніше в стилі козацького барокко мазепинської доби. Саме цю будовою гордиться балтиморська громада, бо вона вважає свою нову церкву найбільш унікальною із численних українських церковних новобудов у ЗСА.

У Таллагасі відзначено

Тисячоліття

У неділю, 1-го травня, українська громада, закорпорована в столиці Флориди, Таллагасі, як Українсько-Американська Асоціація в Делтоні околиці, відсвяткувала тисячолітній ювілей християнства в Україні.

Святкування відбулися в приміщеннях гостинної католицької парафії Матері Божої у Лорду. Ця парафія вже давніше віддавала нам свої приміщення на церковні потреби, а тимчасово замешканий український католицький священик в Делтоні служив там в неділю Служби Божі. Голі думалося, що тимчасове поселення священика по якомусь часі "привикне" та поселиться на постійно і ми матимемо церкву, збірники потрібні гроші від жертвених парафії. Та сталося інакше, як думалося.

В приміщеннях задової церкви відбулися святкування Тисячоліття Християнства в Україні при допомозі сусідів (50 миль) з Анокі, які своїм хором під диригентурою П. Бобера і дібраною програмою надали святові достойну піднос-

А. Ю.

Відлітають сірим шнурком...

Ранком 17-го лютого у соняшний гарний день у глибокому смугу супроводжувала українська громада Нью Йорку бл. п. д-ра Івана Новосівського на місце вічного спочинку на українському цвинтарі св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж. що з волі Всевишнього несподівано загинув вічним сном у п'ятницю, 12-го лютого. Несподівана смерть вирвала з наших рядів голову родини, найдорожчого мужа пані Анни та усіма шанованого члена української громади.

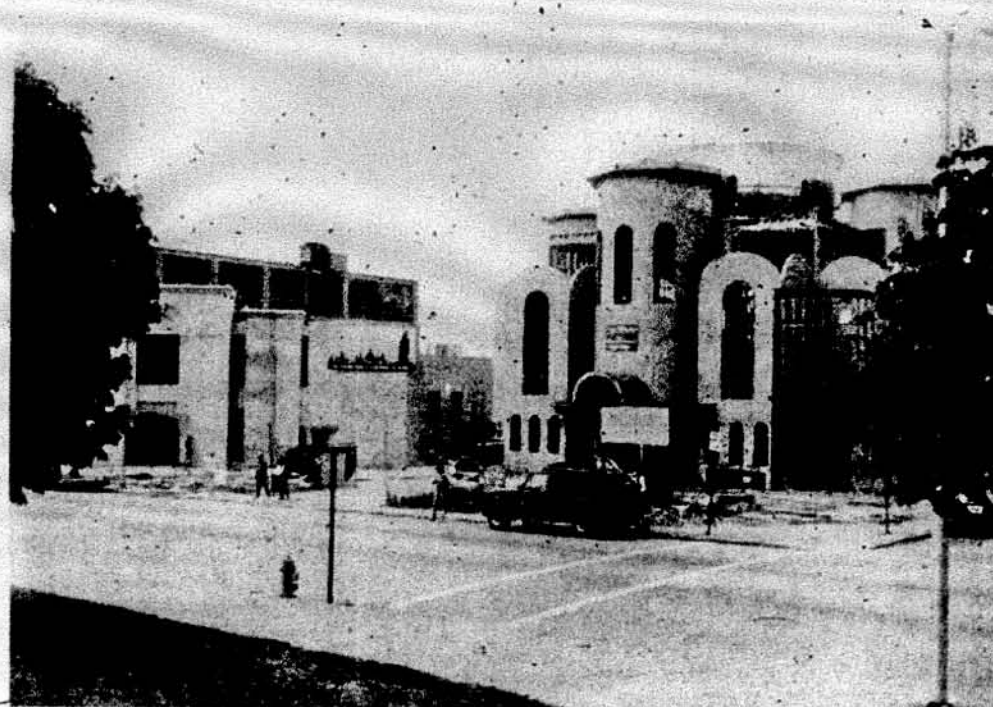
Похоронні відправи в церкві св. Володимира відслужили парох церкви о. В. Базилевський, о. Іван Ткачук та о. Кіндзерський. Над гробом прощали покійного о. В. Базилевський та земляк покійного о. І. Ткачук. На трині прощали св. п. І. Новосівського від УВАНу проф. І. Коровицький, від НТШ М. Галів. Покійного прощали члени Акад. Козацтва "Чорномор'я", якого він був членом та Акад. Козацтва "Запорож'я" М. Шпикто і П. Григорів та голова Української Буковинської Громади інж. О. Суховерський.

Покійний д-р І. Новосів-

Микола Шпикто

Реалізується 20-річна мрія парафії

св. Михайла в Балтиморі

Нова церква св. Михайла в Балтиморі, 2401 Істерн авеню. Зліва — парафіяльний центр (кабінет, парафіяльний уряд, мешкання священників).

Маркевич, що виростав і висвячувався уже в ЗСА. Він вкотре посвятився будові нового Божого храму — закупив землю для збільшення площі, подбав про виготовлення остаточних планів будови та їх одобрення міською і церковною владою.

Концепт нової церкви подав архітект Зеон Маркевич з Філадельфії. Нова ігнїтбана церква запроєктована в стилі українського барокко чи вірніше в стилі козацького барокко мазепинської доби. Саме цю будовою гордиться балтиморська громада, бо вона вважає свою нову церкву найбільш унікальною із численних українських церковних новобудов у ЗСА.

Хто будув, той бідує, каже народна приповідка. Виявилось, що план церкви набавити складніший, вимагав додаткового опрацювання та селекції відповідних контракторів і це сповільнило будівельні роботи

Б. С.

Нова ж церква, як уже згадувало, матиме п'ять позолочених бач та 100 фтів висоти; саме тією висотою домінуватиме над своєю ділянкою. 29-го квітня 1984 року посвячено площу під новобудову, а 22-го серпня 1985 року почалися початкові праці.

Парафія св. Михайла налічує приблизно двісті родин та зложила біля півтора мільйона на будову парафіяльного комплексу. З огляду на справді надзвичайну жертвенність була надія, що обійдеться без позички. Але вийшло не так — позичку треба було зажити.

Хто будув, той бідує, каже народна приповідка. Виявилось, що план церкви набавити складніший, вимагав додаткового опрацювання та селекції відповідних контракторів і це сповільнило будівельні роботи

Б. С.

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Караїбських країн закінчили свою дводенну кожнорічну нараду і в кінцевому комунікаті закликають З'єднані Стейти й інші країни закінчити процес вимушування у внутрішній справі Панамі. Представники із 13-ох країн заявляють в комунікаті, що Панама є суверенною державою і, як така, має право вимагати від інших країн пошанування її суверенітету і вирішення всіх внутрішніх справ власним урядом. Міністри не були задоволені, що Уряд ЗСА обвинувачує пан. Мануель Антоніо Норієгу у торгівлі наркотиками і вимагає його репріації, хоч такого права Уряд ЗСА не має.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК ІЗРАЇЛЬСЬКА окупаційна влада наказала відкрити школи на західному березі ріки Йордан і смугі Газі, заклоти і удари молоді з поліцією і військом відновилися. Арабське населення також у східному ієрусалимському відносно страйку солідарності з населенням на окупованих землях. Західні спостерігачі кажуть, що ситуацію радше можна поправити лагідним підходом, переговорами з керівниками арабського населення, а не жорстокою поведінкою, ламанням костей, пострілами жінок і дітей та стрілянням до демонстрантів з гарматних набоїв. Кореспонденти інформують, що безпосередньою причиною відновлення заклотів було пероважне вбивство молодим воєм жінки-надестинки. До тепер на окупованих землях загинуло 170 осіб.

В пам'ять Дорогих Товаришів
бл. п. Валі Калин-Магмет
і
бл. п. інж. Петра Палашевського
на СЕМІНАРІЙНИЙ ФОНД в СТЕМФОРДІ 150 дол.
зложив
Оксана СЕМБАЙ ГАЛИЦЬКА

ВОЛОДИМИР М. П. ХОМИН-ЧАРСЬКИЙ
ПАНАХИДА відбулася 27-го квітня 1988 р. в похоронно-му заведенні Волініна. СЛУЖБА БОЖА за Покійного була відправлена 28-го квітня 1988 р. в церкві св. Юра в Нью Йорку.

В біографічному смугу:
дружина — ІВА
син — ПАВЛО з дружиною
ЕЛІСІЄЮ
внучка — ПАША-ПАТРИЦІЯ

В сороковий день смерті
бл. п. Володимира
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в четвер, 2-го червня, о год. 7-й ранку,
в церкві св. Юра в Нью Йорку.
РОДИНА

Шевченківське свято в Клівленді

Згідно з довголітньою традицією українського Клівленду, свято в поклони Тарасові Шевченкові з року в рік підготовляється тут наша молодь із шкіл українознавства та з молодіжних організацій, а програму свята оформлює й адмініструє підготовчий комітет із ради Українських Злучених Організацій.

Цього року Шевченківське свято проходило під знаком Тисячоліття Хрищення України й відбулося у неділю, 13-го березня, у новий просторий аудиторії Свято-Троїцької парафії УАПЦ, а провід комітету очолював Вірослав Кость, який відкрив програму коротким змістом словом.

Учнів шкільної парафії школи св. Йосафата виступили під проводом Сузання Телішевської. Вони проспівали „Заповіт“, виконали віршований життєпис поета й закінчили свій виступ „Пісню про Дніпро“.

Замени Товариства Української Студентської Молоді ім. Миколи Міхновського з святочним словом виступив студент Богдан Кристатий. Він вказав на глибоку релігійність поета й його суто християнський світогляд.

Потім виступили сестри-бандуристи Ірина і Люба Завальські, які гарно виконали пісню „Зоре моя, вечірняя“ й мелодію Шевченкової поеми „Лічу в неволі дні і ночі“. Матеріальна класа Школи українознавства Товариства „Рідна Школа“ під проводом Софії Бурої виконала монтаж із поеми Шевченка „Неофіти“. Тексти про генезу, зміст і значення цієї аллюзоричної політичної поеми Шевченка читали Орест Голубець і Наталя Панчин, а збірну рецитацию уривків з „Неофітів“ виконали учні цієї класи. Далі виступили учні школи українознавства при українському православному соборі св. Володимира, які під проводом Лідії Остапович і у фортепіановому супроводі Тані Сулим виконали низку пісень і рецитатій із творів Шевченка та народних пісень „О Україно!“, „Учтитеся, брати мої!“, „Вітер в гаю“, „Тече вода з-під явора“ й „Садок вишневий“. Взяв

би в бандуру“. Від пласту з рецитативною виступила Дарія Ковч, яка виконала вірш І. Плай „Безсмертний наш Кобзарю!“, в якому влучно навітлене сучасне значення поети Великої Кобзаря України і його безсмертного полум'яного слова.

Привітальний хорівід „Рухничок“ у виконанні старших учнів Школи українського танку під керівництвом Маркіана Коміча був знаменитим доповненням програми, що складалася здебільшого з поезій і пісень. Потім виступив хор учнів школи українознавства Товариства „Рідна Школа“ під керівництвом Ольги Джуман-Кость, який вже своєю численною появою викликав спонтанні оплески присутніх. Хор гарно проспівав пісні до слів Шевченка: „За думою дума“, „Сонце гріє“, „Тече вода“.

„За віра в долині червона каліна“ й народну пісню про Шевченка „На високій дуже кручі“. Згодом старше юнацтво СУМ під проводом Ірини Кулик виконало сценічну картину поеми „Розрита могила“.

Програму закінчено виступом ансамблю Школи гри на бандурі ім. Григорія Китастого під мистецтвем керівництвом Миколи Дейчаківського. Ансамбль пропонував в язанку пісню на слова Шевченка, музика Замбери, далі „Встає хмара з-за Лиму“ в обробці В. Ємця, зі сольовими співами Марти Лис, та „Бандуристе, орле синій!“ в обробці Орлова, з виступом молодого наційного соліста Марка Фаріона. Рівень виконання творів вказує на постійний ріст цієї вартісної молодечої групи.

Національним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

Национальним гімном закінчено свято, найбільша вартість якого в тому, що наше молоді покоління з ранніх років свого життя пізнає вартість і велич поети Шевченка й виробляє у собі бажання вчитися і працювати для його звеличення. Це помітне було в піснях і хоровах, виконаних із молодечим запалом.

В майбутньому треба було б звернути увагу на деякі технічні недоліки (в тому ж проблема озвучення) й посприяти це виправити.

ЧЕСТЕРСЬКА ГРОМАДА ПОМ'ЯНУЛА ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ

Українська Честерська громада, очолена Відділом УККА, цього року помянула святою та соборно великого Кобзаря-Пророка поета Тараса Шевченка окремим концертом у неділю, 13-го березня ц.р., в аудиторії шкільної школи при УКЦ Св. Духа.

Старанно підготована програма концерту була виконана по-мистецькому, при чому належить підкреслити той радийний факт, що цим разом наша громада зрозуміла як слід заповіт Шевченка і заповнила майже до береги простору залу аудиторії.

Свято відкрила коротким словом Дарія Рустарк, голова Відділу УККА, навітлюючи поетів Шевченка не тільки як найбільшого поета, але також як дійсного революціонера, який у своєму „Заповіті“ вразно закликає свій народ до всенародного повстання: „Поховайте та вставайте, кайдани порвите!“

Вокальну частину концерту виконав мішаний хор при УКЦ Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз Парку. Під мистецтвем керівництвом Ігоря Кушніра, та у фортепіановому супроводі Ірини Пелех. Хор проспівав такі пісні до слів Шевченка: „Заповіт“ муз. Стеценка, „Душа моя“ муз. обр. І. Рижика, „Встає хмара“ муз. Стеценка, „Вітер віє“ муз. Ступницького, „Ой літа орел“ муз. Стеценка, „Реве та стогне“ обр. І. Рижика. Всі вокальні точки програми були виконані по-мистецькому, за що присутні нагородили виконавців оплесками.

На концерті вірш Шевченка „Сонце заходить“

рецитувала Христия М. Гончар, а вірші „Качки“ та „Я Шевченка поважаю“ рецитувала Лада Кий.

Був відчитано два реферати, а саме: по-українському дуже дбайливо підготований реферат відчитав гість з сусідньої Філадельфії мгр Лев Іваськів, а по-англійському — мисир Ціхановський.

Оба презентенти, аналізуючи життя поета, процитували ряд його поезій, в яких він висказує свою безмежну любов до свого народу, але він картас як чужий, так і своїх, що „помагають москалеві господарювати та з матері полатану сорочку знимати“.

Мгр Іваськів окрему увагу зверну на політичні поеми Шевченка, в яких Шевченко описує тяжку долю українського народу під твердим чоботом окупанта Москви та остерігає окупантів, щоб схаменулись, бо „настане суд і потече сто ріками кров ворожо у синє море“.

Другий бесідник Мисир Ціхановський переповів коротку автобіографію поета, вказуючи на тяжке життя його в молодих літах, а після цього ще більше довелось страждати Шевченкові в часі його заслання.

Бесідник підкреслив велике післання Шевченка, бо він своєю поетичною творчістю та своїм тяжким життям переживав український народ, і все, чим ми сьогодні, завдячуємо Кобзареві Шевченкові.

Свято закінчено відпіванням „Ще не вмерла України“, після чого підписаний підкував гостям з Філадельфії за їх участь в концерті.

Мгр Володимир Сич

В Чикаго помер приятель українців

д-р Вітольд Борисевич

Чикаго (В. М.). — У віторок, 9-го травня помер тут на 93-му році життя польський діяч родом з Долини в Галичині, д-р прав Вітольд Марія Борисевич. Покійний відзначався серед польської повсюдної еміграції тим, що реалістично дивився на українську проблему і займав до української визвольної справи прихильне становище.

До цього причинилося його народження на українських землях, де він навчався досконало українську мову, якою вільно послуговувався, а ще більше його вроджений прагматизм. Такою ставовища, живучи між воєнним періодом в Галичині і Львові, де працював адвокатом, Борисевич не займав, бо тоді переважала серед поляків думка, що Галичину („Малопольську“) ще можна втримати, а українці не дозріли до державного життя. Проте, переживши трагедію Польщі у війні (сам він перебував у німецькому полоні) та повсюдну окупацію Польщі Совєтською Росією, Борисевич здобувся на ґрунтовне перевірчення польського ставлення до українців. Це йому було тим важче, що сам перебував у таборі польських народних демократів, які до кінця не змінили свого протипольського наставлення. Він був близьким кругом серед тої традиційної польської середо-

вища, що бажав мати українців, а не росіян за партнерів на сході. Він мав велике розуміння до того, що сталося в Західній Україні після 1939 року і що подей не повернути. Якщо Польща бажала затримати західні землі, то для неї було б самогубством посягати на території на сході.

У цьому дусі д-р Борисевич зі своїми приятелями співпрацював з українцями в Чикаго довгий час у зв'язі „Аліанс дружби“ (польсько-чесько-українському), а потім індивідуально з тими українськими діячами, що були спочатку причасними до „Аліансу“, але у висліді незасованості окремих польських активістів відійшли від нього. Борисевич схвалював становище українців щодо сучасних кордонів між Польщею і Україною, що їх деякі поляки хотіли уважати „непередбаченими“.

Покійний д-р Борисевич був часто на різних українських культурних і політичних імпрезах та про це прихильно згадував у польській пресі. До кінця був політичним авторитетом в Американській „Польонії“. 13-го травня відбулася в польській єзуїтській каплиці в Чикаго заупокійна Літургія, в якій взяли участь також деякі українці. Його прах буде перевезено до родинного гробівця в Кракові.

Місцева українська громада, очолена Відділом УККА, цього року помянула святою та соборно великого Кобзаря-Пророка поета Тараса Шевченка окремим концертом у неділю, 13-го березня ц.р., в аудиторії шкільної школи при УКЦ Св. Духа.

Старанно підготована програма концерту була виконана по-мистецькому, при чому належить підкреслити той радийний факт, що цим разом наша громада зрозуміла як слід заповіт Шевченка і заповнила майже до береги простору залу аудиторії.

Свято відкрила коротким словом Дарія Рустарк, голова Відділу УККА, навітлюючи поетів Шевченка не тільки як найбільшого поета, але також як дійсного революціонера, який у своєму „Заповіті“ вразно закликає свій народ до всенародного повстання: „Поховайте та вставайте, кайдани порвите!“

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА В ЧИКАГО

Л. КОЦЬ-ОГАРЕНКО

Під патронатом Товариства Книголюбів у Чикаго 18-го, 19-го і 20-го березня д.р. у приміщенні галерії Дому Сеньйорів відбулася мистецька виставка членів цього товариства, мисткині інж. Любомири Коць-Огаренко.

19-го березня о.год. 11-й перед полуднем я мав нагоду оглянути цю чудову мистецьку виставку. Розміщені експонати були різні, різні, здебільшого картини малювання олійою і акрилом.

Але заки розпочати оповідати про мистецтво, я розповів про мисткиню Любомиру Коць-Огаренку. Отож мисткиня Л. Коць-Огаренко почала займатися малярством від юних років. Спочатку впровадила її у мистецтво батько, що був учителем рисунків. Він навіть написав і видав книжку п.з. „Основи перспективи“ в 1911 році. Під час австрійського панування на землях Західної України, тодішньої Галичини, він визначився як критик мистецтва і активний член Товариства для розвою руської штуки. Сам багато рисував з природи. Швидко запанував рисунками своїми, а малюванням спочатку пригладася, а потім і собі почала рисувати. Пізніше вчилася у Осипа Куріласа в с. Смольське, в олію впровадила її стрийок, брат Філіотей Коць, Чина ОО. Студентів. Брат Філіотей, як його всі називали, був добре обізнаний з різноманітними техніками. Сам малював церкву аль-фреско. Образи малював янцевим темперою чи олійою. Був спеціалістом від відновлення старих образів. Намалював аль-фреско церкву в Голляндії. Студію обителів у Києві з Рафайлом Хомином, який пізніше загинув мученичою смертю від німців. В околиці Чикаго, в Лейд, брат Філіотей намалював іконостас в каплиці ОО. Бенедиктинів у коледжі св. Проклія.

Щодо мисткині, то вона продовжувала студіювати в Академії Мистецтва у Лювене. Перебування у Бельгії дозволило їй познайомитися з оригінальними таких малярів, як Рубенс, ван Дейк, Руже-ван дер Вейден, Жорденс й інші. Брюссельська галерея Мистецької Академії виставляла ціомісяця образи славних малярів, як Рембрандт, Франс, Гальс, ван Гог і інші. Мисткиня оглядала і знайомилася з тамтешніми мистецтвами, що виставляли свої картини по інших галереях в Брюсселі. Найбільше, однак, їй подобались образи з XV ст. мистців Ян ван Ейка, Мелмінга і фламандських народних невідомих мистців. Особливо цікавили її техніки, які були темою багатьох дискусій з місцевими мистцями. Здавалось, що ось-ось візьмеш цей дубан, чи доторкнешся до коронки на образі ван Ейка. Очевидно, що вона старалася досягнути подібний ефект, і це їй частинно вдалося.

Отож, коли я увійшов до просторої залі, де були на стінах порозішувани різні образи в гарних рамках, що надавало більшої ефективності, я справді був щиро здивований з такої прецизійної праці, що їх мисткиня вклала у виконання цих чудових образів і портретів... З великим зацікавленням оглядаючи портрети, я з насолодою оглядав виконані з мистецьким смаком не тільки портрети і краєвиди, але й розміщення всіх експонатів згідно виставної брошури п.з. „Виставка картин Любомири Коць-Огаренко“ — це був нумерований розклад усіх експонатів, які були на виставі, де кожний відвідувач виставки одержував таку брошуру при вході на виставку і з її допомогою мав змогу орієнтуватися, де котрий із експонатів знаходиться. Виставка була поділена на шість циклів: перший цикл — це, за висловом мисткині, мученики Церкви, тут є включені портрети Митрополита Андрея Шептицького, о. ігумена Климентія Шептицького, Стефана Навроцького. Біля них портрет стрийки мисткині о. дяка на Филип-Філіотей Коця, іконописця. Другий цикл — родинні портрети мисткині, це: боту Володимира Огаренка, батька Михайла Коця, матері Марії

Ковч-Коць, донечки Марусі, також дітей Марусі й Івана, і два портрети наших визначних мистців, д-ра Олеса Бабія і пані Міки Гарасовської-Дачишин. Третій цикл — це кресвиди з подорожів по Європі: з Німеччини замок Нойшванштайн, з Австрії краєвид з Лінцу, Зальцбургу, краєвид з околиць Ляндю. Італія представлена кількома образами з Венеції, Франція представлена в краєвиді з найвищої гори в Європі Мон Блан. Також були краєвиди з Швайцарії. Четвертий цикл представлений із подорожів по ЗСА і Канаді. Флориди в краєвидах з моря, Мізурі в картинах з горків Озарк, „Задимлені гори Теннесі“. Непридатні землі з Південної Дакоти, скала-комин з Кольорадо, „Великий яр“ і „Закамений ліс“ з Аризони, Гайзеріка Жовтого каменя з Вайомінг. З Канади в краєвидах з монастиря ОО. Студитів. П'ятий цикл — це краєвиди з околиць Чикаго і краєвиди з оселі „Самодоломоги“ в Равид Лейку. Шостий цикл — образи звірат мертвої природи. Ця різноманітність картин є працю мисткині переважно з 1970-1980 років.

Крім малюваних образів, портретів, і краєвидів з різних американських, європейських і канадських країв, де мисткиня, відвідуючи ці країни, з великою прещізію малювала різноманітні сюжети здебільшого олійою і акрилом, але, крім малюваних експонатів, я з насолодою та великою цікавістю оглядав архітектурний твір-церкву з патичків (папсикел стик) з трьома куполами, висота церкви 36 футів, ширина 15 футів, довжина 39 футів. Церква має престіл, захристію, хори і сходи на хори, маленький дзвінок, троє вікна-дверей і освітлена маленькими лампочками. Все так майстерно та прецизно зроблено, що світло проходить крізь стіни церкви. Мисткиня працювала над виготовленням моделі церкви від 1970 року, багато часу зайняло її вимірювання і зміцнення конструкції. Коли мисткиня погасила світло в залі й засвітила лампочки в церкві, то мені мимохиті прагалося давноминули роки, дитинство, коли я малим хлопцем ішов до вербської церкви на Богослуження у різдвяну тиху, морозну ніч; можливо тому, що модель, форма і вигляд тієї церкви мисткині взяла з вербської церкви... І хоча сама мисткиня родовита львів'янка, але кожного року приїжджала на вакації до свого діда по батькові Прокопа Коця-Луникового, який мав гарну пасіку, де і я деколи поласувався його солодким і пахучим медом. Мисткині сподобалася церква вербська, а тому вона поставилася показати модель тієї гарної церкви з різної України, тут, за Атлантичним океаном у Чикаго. І хоч багато праці і труду вклала мисткиня у цю церкву, прекрасний архітектурний твір, але свого доконала. Відвідувачі виставки подивлялися і милувалися моделлю прекрасного архітектурного твору церкви з патичків.

Також другим гарним і

Проф. д-р Михайло Біда

Мистецьке оформлення

ЛЮБОСЛАВА ГУЦЛЮКА

У книжці 16 новел.

Ціна: \$12.00. Пересилка \$1.00.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Замовляти

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Маємо на складі ще деяку кількість книжки

д-ра Юліана Рабіла:

САМБІРСЬКА БОГОРОДИЦЯ

МОНОГРАФІЯ

Ютика — Нью Йорк, 1970. Накладом Комітету будови нової української католицької церкви в Ютиці, \$7.00, друком Свободи, Джерсі Сіті, стор. 81, ціна \$5.00.

Замовляти:

Свобода Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

МАЄМО НА СКЛАДІ

ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК

Г. ГОЛОСКЕВИЧА

Близько 40.000 слів, видання дев'яте, Нью Йорк, 1966, стор. 451. Ціна 15.00 дол. за примірник і один долар за пересилку. Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані додати до ціни 6% ставового податку.

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

В-во Свобода, Нью Йорк — Джерсі Сіті, 1968, стор. 286. Ціна \$10.00 з пересилкою. Мешканці Нью Джерсі зобов'язані додати до ціни 6% ставового податку.

Замовляти:

Свобода Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Всі найновіші книжкові видання одержите в АРЦІ

HELP WANTED

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ

до домашньої праці і до опіки над двома дітьми шкільного віку Essex County, New Jersey. Телефонуйте по 7-й год веч. (201) 992-0726

</